

פרשת השבוע על פי ה"שם ממשואל"

פרק ב' בעלותך

שנת תר"ע

וירד ה' בעמוד ענן. ברש"י יצא ייחידי של
כמدة מלך בו"ד כשיזא למלחמה
ויצא באוכלוסין וכשיזא לשולם יוצא
במושטמים ומדת הקב"ה יוצא למלחמה ייחידי
וכו' ויצא לשולם באוכלוסין וכו'. ואינו מובן
מה רבותה היא זו וממי לא דעת שהקב"ה אינו
נצרך לטישוע מזולתון. ועוד שהכא הוא לגבי
אהרון ומרימות להדריהם סרחותם ולהעניש את
מרימות בצרעתה. איד כי ה' הו"א שיצטרך
לאוכלוסין. ונראה לפרש. דענין האוכלוסין
הוא להיות לאמצעי להוציא הנירה לפועל,
והיינו שלך בו"ד היוצא למלחמה צריך
לאוכלוסין להוציא לפועל רצון לבו באשר
המלחמה היא באכזריות חמלה, ואניינה כבוד
המלך. אלא הוא רק מצוח ואוכלוסין הם
מושציאין את האכזריות לפועל, ולשלום איינו
נצרך לאמצעים שבצעמו מוציא לפועל מה
שروعת אבל מدت הקב"ה אינה כן שאין שטוי
בדינו ואפי' העונשין הם רק תיקונים וברחמים
כמו"ש (איוב א') ה' נתן זה לך ואמרו ז"ל
(ויק"ר פ' כ"ד) שהוכיר שם של רחמים
שכשנתן ברחמים נתן כן גמי ישקלח ברחמים
לקה, ועוד כי איןנו נצרך לאמצעים וויצא
למלחמה ייחידי, אבל לשולם שהוא הקירוב
והחיבור א"א לשום נברא לקבל אלא ע"ז
אמצעים רבים :

אמצעים רבים

4-2768

לעוסק במעשה המציאות בפועל - בא". כי שם הוא עיקר המציאות כמ"ש הרמב"ן (בראשית כ"ו ה') שה眞ות זו משפט אלקי הארץ, וכן העשי' לבודה להשות ומוגו נגלאה לבוא לפניהםה, והם חשבו לעשותה להיפך. וע"כ לא התפקידן עד ביאתך לארץ כי הם החשוב זה מוקדם. וכן יש לפרש הא דהיו מבקשים עליליה לפרט מהרבי המקום, היינו שהיו רוצחים לפרט מההעשי' שהיתה נראית, בעיניהם כבחי' אוחוריים והוא מתאים להשגות בכח' פנים, וזה שדריך רשי' בתיבת "מהארבי' המוקם, ואכילה בשור היהת פועל דמיוני לעניין זה. ובזה יש לומר טעם שאכללו אבר התורתה, שהוא עניין הנامر בנדב ואביהו, בקשרתם לפני ה' ימתו, היינו שהרגישו ניטוק נפשם מעלה גויהם וממ' מחתמת נעם מתיקות עיריבות הדיבור לא עזרו כח להתפרק ולהפיטק מהדבריות, כמו שפירש באור החמים. כן, גמ' הי' העניין בכך שגם לא עזרו כח להתפרק כי הוא סוד שכר עוה"ב כנ"ל בדבורי הארץ" ו"לו וזה נברא גועם בידיע:

והנה ענין זה נוגע בכל איש לחיות נזהר
שיהיו מעשיו מרובים מה גם שלא
יתגשם, וכן תמיד בלימוד ובזיכון הלכה ומגנו
ונגדלה לבוא לפניהם, ללא להפוך הסדר, כי
אם על פי רופא נשאות בליך וחייב, כמו
שבறואה גשmittת לעפעמים צרכין ליתן לחולה
דבר המוקך לרリアן כו' הדבר הזה, וכמו שאין
סומכין בויה. אלא על רופא מובהק כו' בחולי
נפשות. ודי בהזורה למבחן:

אך הי' חטא בזה והוא ענין אמרם ויל
 (סופ' ג דיברות) כל שחכמנו מרווחה
 ۳۰ מעשינו וכו', כי אין לנו לשעריו השגה כי
 אם לפיה מסת המעשימים, ואזרבה צריכין מקודם

שבתאותיו בשתי העניות שצידק האדם להתחביב מקדושות שבת וולסלק את החומריות מועלתו, כי אכן יכול לגשת אל השבת והוא משוקע בחומריות, ואין לבוא אל שער המלך לבושו שך. והוא שלשה ימים לפני השבת, הינו לחייבין א"ע. על קדושת השבת, וכו' ימים לאחר השבת, הינו לראות להשאר בקדושת השבת ולהתחביב לכינס לחומריות מאחר שהי' לו או רגдол כזה. והוא שבעה קני המנורה שג' קנים מזוה וג' מזוה נוטים אל הנר האמצעי שורמו לשבת. והנה שבת מיני' שיתה יומין מתרבclin. וידועין בדברי הרה"ק ד"מ מפרימישלאן ז"ל בפירוש הכתוב שנאמר באדרוניו (מלכים א' א') ולא עצבו מיימי' לאמר מודע בכח עשית, הינו שהוא בעצמו לא העzieב א"ע לאמר לנפשו כי מעשים כאלו אינם נאותין לבן דוד המע"ה, ועוד' אמר בש"ק שעומת שהוא بواس מקדושת שבת ומוחשב בנפשו שמעשים לא טובים כאלו אין נאותים לפני פניו שהנני מקבל שבת ובאייה פנים אבוא לקבל שבת הבאה, או הוא מקבל בכל שבוע מקדושת שבת ומתרבנן ממנה אבל אם ח"ז איינו עוזה כן, שוב אינו מהרבנן בג"ל באדרוניו:

בענין שהתאנו תואה לאמור מי יאלילנו בשור
כבר אמרנו שבספישיותם הדרבים
תמהים מאד, שהרי חשבו בתוך שלשה ימים
כמו שפירש"י שחשבו בתוך שלשה ימים
ליקנס לארץ ושם בודאי לא יותר להם מן
השלל צאן ובקר הרבה מאד. ולא יכולו
להתפרק באכילת הבשר שלשה ימים. אתח מה.
ואפי תאמר שהיו מבקשים עליליה כמו "ש
ריש", מ"מ מה יענו למשה אם ישאל להם
קוושיא זו. גם הוא דמבקשים עליליה והוא פלא
גודול שאנן כמוות היליכן שלאחר שהשיגו כל
 машילותם במשכן וכלייו ווגלים שהיו להוטין
אחריהם מאד כמבואר במדרשות, ובעווד
שלשת ימים יכנסו לארץ צבי ה'יא לכל
הארזות, יתכלקו מכל אלה ויבקשו עליליה
היאך לפירוש מהר המוקום, וילכו לנעו במדבר
אל נש שרכ' ועקרב ולמות ברעב ובצמא
כי בודאי לא ירד המן ולא יעללה הבאות
לפורשים מהחרי המוקם. ועוד למה האלו מ"ס
ה' הבשר אחר שהתרה בהם עונש מיתה כפירש"
בפסוק עד אשר יצא מאפקס והי' לכם לורוד
וממלךאות נראין בעילן בדברי ברית מגנות
שרצו בהשגות גבוחות מאד ממדרונות, והובב
בלקוטי התורה מהאריז'ל (פ' עקב) כי ע
כתר חכמה ובינה נאמר במופלא ממד א'
תדרוש, והפסוק ובתבבורה ובמסה ובקבלה
התואה רומו שלשלשה אלה שלבי שיקום
אליהם בכתה נאמר ובתבבורה, בחכמה נאמן
ובמסה כי שם רוץ לנוטות את ה' הייש
בקרבו אם אין וחכמה נקרה י'ש, ונגד בין
ובקבבות התואה כי שם קברנו את הע

פָּרָמָּאַת אֲזִיְּנָה עַלְגָּל נֶעֱרָן זָמָּרָן

6

וסמכו בניו את ידיהם על הלויים. יש להזכיר סמכה זו מה טيبة, שסמכה באדם מצינו לנכבד על מי שפחות ממנו במעלה להגביהו כמו משה להושע ויסמוך את ידיו לעלי, וכן סמכות דיןין, ואיך יתכן זה בסמכות ישראל על הלויים:

ונראתה דינה ברש"י (פסוק ט') חמש פעמים נאמר בניי במקרא זה להודיע חכמת שנכפלו אוכרתוין במקרא אחד ממן חמשה 5 חמשי תורה, עכ"ל. וכבר פירשנו עני מספר חמשה חמושי תורה בכאן, כי במדרש (פ' במדבר) משבת את ישראל שנহגו טובות עין בעליים והרחיקו את עצם מהשכן וננתנו מקום ללוים, והנה מدت עין טובות היא מודה כוללת כבשונה (פ"ב דברות) ר' אמר עין טובות וזהך חיים למהר' שם שמדת טובות עין נשחת מהה שיש לו נפש נבדלה, ועכ' ישראל שנহגו טובות עין בלויים יצאה לפועל מדתם שמורה שנפשם נבדלה, ועכ' נזכרו 26 במקרא חמש פעמים בפסוק אחד ממש חמשה וחמשי תורה י"ה' שאלו שכל הנבדל נבדלה ראי' שהה' נושא לשכל הנבדל וمتאיימה אליו:

והנה כבר אמרנו שתוצאות הלויים היהת להגביה את ישראל ולעתותם בדקם במקום כמו שמדתם דברות ע"י השיד כיוזע. וידוע שלשללים את זולתו אין בטובת הנפש והן בטובת הגוף אי אפשר בלתי טובת עין. היפוך מעין רעה שפועלת רע לוולטן. 3 וידוע מדת הצדיקים שנונאים עינם לטובם בזולתם, ובזה ממשיכים להם שפע חזם וברכה וכמ"ש הספורנו (פ' ואחתנן) בתפילת מרעיה העברה נא ואראה את הארץ הטובה, והנה מדת טובות עין שנראתה או עי"ש. והנה מדת טובות עין שנראתה או בישראל לפועל, בזה היהת לישראל מעלה יתירה על הלויים, עכ' הזורכו הלויים לסמכתה ישראל עליהם עניון סמכת מרעיה לייחשע שנותן מהודו עלייה כן ישראל נתנו 45 מדתם מדת טובות עין על הלויים, ובזה שוב עין ביכולת הלויים להגביה ולהעלות את ישראל:

10/ שאותה בקטצת מקומות בזויה^ק שאינה מועילה תשובה אלא בחילא סגיא. כבר הגדרנו דתשויבה כזו, להתחילה לגמרי מתחדש והימים הראשונים יפלו כי טמא נרו אלא להיות עניין סוכתוב (תהלים ב') אמר אליוبني אתה אני היום ילדייך, בהכרה שמיועלה על הכל, וכיה קורא שבת לכל ישראל. וכשהאדם משיט והוא לבו ומתחילה מחדש. אין ספק שככל העונות יהיו מה שיהיו ככל פורחים ממנה. וזה שאנו אומרים צוחין אף עקtiny בטלון ושבתיין הינו העונות שהם עצמן הצוחין והעוקתיño בסוד (ירמי' ב') תיסרך רעתק. ברם אנפין הדתין ורוחין עם נפשין הינו להתחילה לגמרי חדש ופנימ חדשות באו לכואן. וזה נמי שאנו אומרים בחמראו גו כסא ומדאני אסא לאירוע ואירועה להתקפה החלץן כמו אروس ואורסה שהוא ענן חדש לגמרי. וידוע שישראל נקרואו אروسתו של הקב"ה ממליאל הקב"ה הוא האروس, והינו שbao אורות חדש למים למורי נבל, 55 וישראל מתחדשין כנ"ל רקטן שנולד דמי כנ"ל:

יש לדוק הרוי כבר נרצו ישראל אחריו מעשה העגל ונצטו על מלאת המשכן, ובמדרש וכי ביום יכולות משה מבואר שם בכמה מאמרם במספרים גדול רצויו ישראל שהיה או נרצים להקב"ה, لما הוצרכו עוד לבירה, וגם ישראל עצם הקרכבו את קרbenם בשבי חטא זה ביום שמיini למלואים, והקרבת הלוים היתה אח"כ, שחרי שני נשרפה הפה ו בשלישי גלו וו הוא הוואה ראשונה, והרי ה' ה' הכל מתוקן:

ונראתה דادرבה אחר שעלו ישראל למדרגה גבוהה שוב אפי' פגם קטן לגרודל יחשב כמ"ש וסבירו נשערת מאד. וכמו שידוע בספה"ק מענין יום שמת בו אדם אפי' מכמה שנים שאומרים בינו קידש, מבני שלגלי העלוות שעה נתחשבו עליו חטאיהם אשר עד כה טרם הגיעו למדרגה זו לא היו נתחשבים לחטא כלל, ולפעמים מצרכין אותו לירד למטה להחטך. וכן נמי אחר רצויו ישראל 26 במשכן והcrcבו את קרbenם ועלו במדרגות גבירות ונגלה עליהם כבוד ה' הי' צרכין לכפירה על פגמים דקים שנשאר עוד רושם מן החטא ההוא שארית דשarity מהטא שבמעשה והטא שבמחשבה. ומכאן תוכחת מגולה אשר סוף כל סוף יהי על כל איש דינים על גנומים רזרור וקם, עכ' אל يكن בינו עבירות שאדם דש בעקביו אפי' בעוד שיש עליו גדולים מלאה, כי אחר מירוק הנדלים יצטרך ליתן דין וחשבון על הקטנים, ואלי ה' בא כל דברי התנא (אבות סוף פ"ד) ואל יבטיחיך צריך שהשאול בית מנוס לך: וודיק:

שנת תרע"ה

8

בהעלותך את הנרות וגוו. בראשי' למה נסכה פרשת המנורה לפרשת הנשיים הנשיים לפי שכשראה אהרן חנוכה הנשיים חלה דעתו שלא ה' עמהם בחנוכה לא והוא ה' חנוכה בז' הקב"ה ח'יך של' גודלה ולא שבתו אל' הקב"ה ח'יך של' גודלה ושלחה שאותה מדליק ומטייב את הנרות. והרמב"ן הקשה למה לא נחמו בקטורת ובכל הדשים לבקרים באהבה חדשה, ומונן שאהבה חדשה היא מוצאה לדורות, והוא לפמ"ש הרמב"ן בספר האמונה והבטחות דכשבאה בלב האדם אהבה להש"י יניחנה בחפץ של מוצאה, ואם לא אינה מתיקית ולעומת שבתא כו' תל' עמת'ד. ושנה של' האהבה יתיר מחייב אהבה והנה כ"ק אבי אדו"ר צללה^ה הגיד ששבת היא דוגמת המנורה. תלת יומי דקמי שבתת ותלת יומי דברת שבתא שכולם פונים אל שבת שהוא השבעה. דוגמת שלשה קני המנורה שמכאן ושלשה שמכאן פונים אל האמצעי, עכ' ד'. ואנו גענה אברתאי שלפי דרכנו שהמנורה היא התהדיםות אהבה התדרית. אך בחנוכה שאו אהבה תנדר ביותר, כמו שנראה בחוש בכל איש שנחנין שבת, שככל שבת בפי תפלין וכדומה מרגיש התעוורות ורגש הנפש ביוותר, ומה גם בחנוכה המשכן אחריו שהיינו עבורה בשבעת חזרסים נשברים מחמת הטע העגל, וכמ"ש כבבם רחמי הטע העגל, וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם, שהיתה האהבה עבורה כל חוק וגבול, עכ' הזרכו לתוספת כלים והפיצו מוצאה לאהבה ההייא, וזה הייתה חנוכה הנשיים. והנה 46 אהרן שלא מצא עז בנפשו להביא מעצמי קרבן שיהיו כלים לאהבה כמו הנשיים.